

ΤΟΥ ΘΑΝΟΥ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

Τα τελευταία δεδομένα για AstraZeneca και J&J

Η εμφάνιση μιας πολύ σπάνιας διαταραχής της πήξης του αίματος σε ορισμένα άτομα που εμβολιάστηκαν με το εμβόλιο της Oxford-AstraZeneca και της Johnson & Johnson έναντι του SARS-CoV-2 έχει οδηγήσει στην εντατική διερεύνηση για το εάν και πώς ο εμβολιασμός μπορεί πράγματι να προκαλέσει μια τέτοια ασυνήθιστη αντίδραση. Εως τις 22 Μαρτίου ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA) είχε συγκεντρώσει 86 αναφορές για άτομα που είχαν εμφανίσει θρομβώσεις στον εγκέφαλο ή στην κοιλιά εντός δύο εβδομάδων από τη λήψη μιας δόσης του εμβολίου Oxford-AstraZeneca. Επειτα από εβδομάδες έρευνας, ο EMA ανακοίνωσε στις 7 Απριλίου ότι υπάρχει πιθανή συσχέτιση μεταξύ του εμβολίου και της πολύ σπάνιας παρενέργειας της εμφάνισης θρομβώσεων με χαμηλά αιμοπετάλια συχνότερα σε γυναίκες κάτω των 60 ετών. Ομως αυτή η επιπλοκή είναι τόσο σπάνια, που τα οφέλη του εμβολίου εξακολουθούν να υπερτερούν των κινδύνων του, καθώς ο κίνδυνος θανάτου από τον COVID-19 είναι πολύ μεγαλύτερος από τον κίνδυνο θνησιμότητας από αυτές τις παρενέργειες. Παράλληλα, ο Οργανισμός Φαρμάκων και Τροφίμων των ΗΠΑ (FDA), λόγω αυξημένης επαγρύπνησης, συνιστά την προσωρινή παύση της χρήσης του εμβολίου Johnson & Johnson όσο διερευνούνται έξι αναφερόμενες περιπτώσεις θρόμβωσης μετά τον εμβολιασμό στις ΗΠΑ. Το Κέντρο Ελέγχου Νοσημάτων (CDC) και ο FDA θα αναλύσουν τα στοιχεία των περιστατικών αυτών τις επόμενες ημέρες. Μέχρι να ολοκληρωθεί ο απαραίτητος έλεγχος, η σύσταση για προσωρινή παύση του εμβολιασμού κρίνεται αναγκαία, ώστε να εκτιμηθεί ο κίνδυνος θρόμβωσης και να γνωρίζουν οι λειτουργοί υγείας αυτό το ενδεχόμενο και την πιθανή αντιμετώπιση αυτού του ιδιαίτερου τύπου θρόμβωσης. Στις περιπτώσεις αυτές οι ασθενείς εμφανισαν σύγχρονα με τη θρόμβωση του φλεβώδους κόλπου του εγκεφάλου και θρομβοπενία. Και τα έξι περιστατικά αφορούσαν γυναίκες ηλικίας 18 έως 48 και τα συμπτώματα εμφανίστηκαν 6 έως 13 ημέρες μετά τον εμβολιασμό. Λόγω της θρομβοπενίας η θεραπεία με ηπαρίνη θεωρείται επικίνδυνη και γι' αυτό οι επιστήμονες καλούνται να βρουν εναλλακτικές θεραπείες. Τα περιστατικά αυτά της θρόμβωσης, ωστόσο, είναι εξαιρετικά σπάνια, καθώς έχουν ολοκληρωθεί περισσότεροι από 6,8 εκατομμύρια εμβολιασμοί στις ΗΠΑ έως τις 12 Απριλίου 2021. Η σύσταση αυτή τη στιγμή για όσους έχουν λάβει το εμβόλιο της εταιρείας Johnson & Johnson είναι εντός τριών εβδομάδων από τον εμβολιασμό, αν εμφανίσουν επίμονη κεφαλαλγία, κοιλιακό άλγος, άλγος στα κάτω άκρα ή δύσπνοια να αναζητήσουν άμεσα ιατρική βοήθεια. Στην Ευρώπη έχουν ξεκινήσει οι παραδόσεις των πρώτων εμβολίων Johnson & Johnson και ο EMA παρακολουθεί στενά τα νεότερα δεδομένα ασφαλείας. Η ολλανδική ρυθμιστική Αρχή φαρμάκων (CBG) εξέδωσε ανακοίνωση σύμφωνα με την οποία τα οφέλη του εμβολίου υπερτερούν των πιθανών κινδύνων και τάχθηκε υπέρ της άμεσης έναρξης εμβολιασμού με το εμβόλιο της Johnson & Johnson. Σε παγκόσμιο επίπεδο βρίσκονται σε εξέλιξη πολλές ερευνητικές μελέτες με σκοπό να διαλευκανθεί το παθοφυσιολογικό υπόβαθρο της πιθανής συσχέτισης του εμβολιασμού με τις θρομβώσεις. Ένα σημαντικό αποτέλεσμα όλων αυτών των ερευνητικών προσπαθειών αναμένεται να είναι η αυξημένη προσοχή στη σχέση μεταξύ του ανοσοποιητικού συστήματος και της πήξης του αίματος, ενώ τα αποτελέσματα θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην περαιτέρω ανάπτυξη εμβολίων, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες παραλλαγές του κορωνοϊού πιθανότατα θα απαιτήσουν την ανάπτυξη νέων εμβολίων στο μέλλον.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας-Ογκολογίας, πρώην ΕΚΠΑ